

SKANDALOZNO

U javno objavljenome dokumentu

**Picula, Borzan, Jakovčić, Radoš i Škrlec
Sorosevi agenti u EU parlamentu**

HRVATSKI TJEDNIK

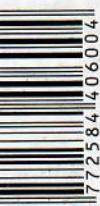
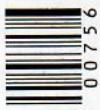
VERITAS VINCIT

21. OŽUKA 2019.

cijena 15 KN, BIH 4 KM, EU 3,50 € (A 5,10 €, D 4,50 €, CH 4,30 CHF, NL 4,20 € BROJ 756

Milorad kao srpski plan B

ISSN 2584-4067
9 772584406004

Objavom dokumenta tzv. Službe državne bezbednosti pale su sve maske s Milorada Pupovca: istu velikosrpsku politiku provodio je 1991., 1994. i danas 2019. godine

MUP R SRBIJE
SDB - I uprava
Beograda
6.12.1991.god.
ZH

INFORMACIJA

- O stanju na ratištu
Zapadne Slavonije -

opštinskih rukovodstava (Džakula, Vučelić, Sašić, Bojić, Lovrić) oseća se poljuljan moral i nepovređen u pozitivan ishod rata. I oni počinju verovati da se ustank nije trebao dizati i da je Zl.Slavonija, "moneta za potkusirvanje". Smilja Avramov sugerira da se stanovništvo naseljava u Istočnu Slavoniju jer takvo rešenje ne treba očekivati od zvanične politike Srbije. Jedino rešenje vidi u mogućnosti slanju Plavih Šljemova radi razdvajanja zaraćenih strana. U svojoj političkoj aktivnosti rukovodstvo regije ostavlja rezervu za eventualno druge mogućnosti riješavanja kroz posebni status i sl., ponovo se vežući na Milorada Pupovca. Također se razmišlja o kompletном iseljenju. Počinje kampanja traženja krivaca za nastalu situaciju.

Kako je PLENKOVIĆ u tri godine

'priprtimio', pokorio i ponizio, svoje protivnike u HDZ-u, u Crkvi, a na kraju i Predsjednicu

Velebitska 6, 23.000 Zadar

Telefon Hrvatskog tjednika:
+385 (0)23/305-277;

Fax:

+385 (0)23/309-180;

e-mail:

hrvatski.list@hi.t-com.hr

GLAVNI UREDNIK I DIREKTOR:

IVICA MARIJAČIĆ
e-mail: ivicamarijacio@gmail.com

POMOĆNICA GL. UREDNIKA:

ANDREA ČERNIVEC
e-mail: andreacernivec@gmail.com

REDAKCIJA:

Ivica Marijačić, Andrea Černivec,
Tomislav Držić, Marko Curač, Damir Pešorda,
Gjoko Borić, Slaven Letica, Marijan Jović,
Joško Čelan, Mirela Pavić, Vjekoslav Magaš,
Ninoslav Mogorović, Tomislav Jelić,
Nikola Banić, Sanja Bilač

LEKTURA:

MARINA MARIJAČIĆ
e-mail: marina.mari65@gmail.com

GRAFIČKA PRIPREMA:

Tiskara - Vjesnik d.d.

Tjednik izlazi četvrtkom.

Natječaje i promidžbene poruke primamo
svakog dana, osim nedjelje, od 8.30 do 15 sati;

ADRESA NAKLADNIKA

TEMPUS d.o.o.,
Velebitska 6, 23 000 ZADAR

Tisk:

VJESNIK d.d.
Slavonska avenija 4, Zagreb

Distributer za tržište RH: 'Tisk' d.d. Zagreb;
'Distri press' d.o.o. - Zagreb

Uvoznik i distributer za tržište BiH:
'Inter Press' d.o.o.,
Fra Dominika Mandića b.b., Široki Brijeg - BiH

PRETPLATA: 6 mjeseci - 395,50 kn,
12 mjeseci - 791,00 kn;

TEMPUS d.o.o., Zadar;

Žiro račun: HR61 25000091101384007

PRETPLATA ZA INOZEMSTVO:

Europa - 200 eura (12 mjeseci);

SAD, Kanada i

Australija - 250 eura (12 mjeseci)

BANKA: Addiko bank;

KORISNIK: TEMPUS d.o.o., Zadar;

IBAN: HR61 2500 0091 1013 8400 7;

BIC: HAABHR22

SADRŽAJ

AKTUALNO

ODGOVOR NEUKOJ GRADONAČELNICI SUPETRA I. MARKOVIĆ

7

Za vrijeme NDH na Braču nitko nije stradao,

a od ruke njezinih tzv. antifašista ubijeno je stotine Bračana, među njima i sedam svećenika

BiH

8

Hrvati u BiH moraju žurno osnovati svoju službu sigurnosti

Čelnik OSA-e u BiH Osman Mehmedagić
Osmica, privatni je sigurnjak obitelji Izetbegović

RAZGOVOR

u povodu zabrane održavanja
mise na Bleiburškom polju

25

Prof. dr. sc. Andrija HEBRANG:

Da je narod birao domoljubne političare,
Hrvatska bi bila ponosna i nitko se ne bi
usudio gaziti Bleiburg

AKTUALNO

Promjene na mrežnom jasenovačkom
popisu od 13. ožujka 2019. godine

22

CRVENI KUSTOSI NEKAŽNJENO DIVLJAJU U JASENOVCU

Nove promjene – nove laži na
jasenovačkome popisu žrtava

ZANIMLJIVOSTI

Tri velikana čekaju izlaz iz hrvatskog zaborava (2)

40

Generali Ivan Anton Kumbat, Norman Cota, i admirал Jusuf Mašković
zaslužuju svoje mjesto u hrvatskoj povijesti

NAJAVA PROMOCIJA KNJIGE

Zločini Jugoslavenske armije i komunistička represija u Lici i gradu Gospicu 1945. godine:

Dokumenti, svjedočanstva i grobišta (1944.-1998.) koautora Blanke Matković i Ranka Topića

Pojedinosti o likvidacijama počinjenima na području Gospica, Kaniže, Ličkoga Osika, Otočca i Korenice... Autorica je na temelju dostupnih izvora pokušala identificirati počinitelje spomenutih zločina

**Pripremila:
BLANKA MATKOVIC**

Krajem ožujka 2019. javnosti će biti predstavljeno novo izdanje u nakladi Hrvatske družbe povjesničara 'Dr. Rudolf Horvat' pod naslovom 'Zločini Jugoslavenske armije i komunistička represija u Lici i gradu Gospicu 1945. godine: Dokumenti, svjedočanstva i grobišta (1944.-1998.)' koautora Blanke Matković i Ranka Topića kojim obilježavamo 11 godina svoga djelovanja. Od 2011. do danas članovi Udruge sudjelovali su na pripremi pet zbornika dokumenata o komunističkoj represiji u Hrvatskoj od 1943. do sredine 60-ih godina prošloga stoljeća, a sva dosadašnja izdaja bila su fokusirana na područje Dalmacije, naročito biokovsko-neretvanski kraj. U šestom

zborniku, koji je ujedno peto tiskano izdanje našega Samostalnog istraživačkog projekta 'Hrvatska povijest 1941. - 1948.', predstavljamo 301 arhivski dokument koji je između 2008. i 2011. prikupljen u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu, Državnom arhivu u Karlovcu i Državnom arhivu u Gospicu. Rezultati tih istraživanja ranije su predstavljeni u izvornom znanstvenom članku Blanke Matković koji je pod naslovom 'Ratni zločini počinjeni tijekom i nakon Ličko-primorske operacije od postrojbi Jugoslavenske armije i ustanova nove vlasti' objavljen u Radovima Zavoda za hrvatsku povijest HAZU-a u Zadru u prosincu 2013. godine.

Ličko-primorska operacija 4. Jugoslavenske armije (JA) protiv postrojbi Wehrmacht-a i Hrvatskih oružanih snaga (HOS) vođena je na području Like od 20. ožujka do 15. travnja 1945. godine, a dijeli se u dvije faze: zauzimanje istočne Like i Bi-

haća te zauzimanje Gospica, Perušića, Ličkog Osika i Otočca. Nakon 7. travnja 1945. postrojbe 4. JA nastavljaju kretanje na teritoriju Hrvatskoga primorja, odnosno prema Rijeci. Tijekom navedene akcije veći broj vojnih i civilnih osoba likvidiran je bez suđenja, a likvidacije su nastavljene i nakon travnja 1945. Dostupni dokumenti ukazuju na to da su zločine najvjerojatnije izvršile različite postrojbe 4. JA, Korpus narodne obrane Jugoslavije (KNOJ), Odjeljenje za zaštitu naroda (OZN-a) i I. samostalna lička brigada. U spomenutom članku detaljnije se govori o likvidacijama počinjenima na području Gospica, Kaniže, Ličkog Osika, Otočca i Korenice te je autorica na temelju dostupnih izvora pokušala identificirati počinitelje spomenutih zločina. Na tom je prostoru evidentirano 15 grobišta, a na istim lokacijama u trenutku počinjenja zločina djelovale su ponajviše postrojbe nekadašnjega 8. (dalmatinskog)

korpusa NOVH koje su sudjelovale i u ranijim zločinima u Dalmaciji i Hercegovini. U ovoj zbirci dokumenata objavljujemo mnoštvo arhivskih dokumenata na kojima se temeljio autoričin rad, a zbirku je proširena i brojnim dokumentima Suda za zaštitu nacionalne časti koji su pronađeni u Državnom arhivu u Gospiću.

Knjiga će biti predstavljena na promocijama u Gospiću (26.3. uz potporu Grada Gospića), Udbini (27.3. uz potporu lokalnoga župnika), Lovincu (28.3. uz potporu Općine Lovinac), Ličkom Osiku (28.3. uz potporu lokalnog župnika), Kaštelima (29.3., suorganizator Dragovoljačko-braničelsku udrugu «Stina pradidova»), Vinkovcima (1.4., organizator Matica hrvatska Vinkovići), Slatini (2.4. u suradnji s Udrugom Ličana «Vila Velebita» - Slatina), Sl. Brodu (3.4. uz potporu Hvidre Sl. Brod), Požegi (4.4. u suradnji s Ličkim zavičajnim društvom «Vila Velebita» - Požega), Osijeku (5.4., organizator Knjižara «Nova»), Dakovu (6.4., organizator HOZ Jazovka - Ogranak Đakovo), Sisku (9.4.), Zagrebu (10.4.), Karlovcu (11.4.), Korenici (12.4. uz potporu lokalnog župnika), Otočcu (13.4.), Brinju (13.4., organizator Hrvatski domobran - Brinje), Slunju (14.4., organizator Pučko otvoreno učilište Slunj), Kastvu (15.4., suorganizator Udruga hrvatskih branitelja Domovinskog rata Kastav), Senju (16.4.) i Rijeci (17.4., organizator Matica hrvatska Rijeka). Osim predsjednice udruge i koautorice mr. sc. Blanke Matković, promocijama će nazočiti koautor knjige, dragovoljac Domovinskega rata, pripadnik 9. bojne HOS-a «Rafael Vitez Boban» i hrvatski ratni vojni invalid Ranko Topić. U Gospiću, Sisku, Zagrebu, Karlovcu, Otočcu, Brinju i Rijeci knjigu će također predstaviti dopredsjednik HDP «Dr. Rudolf Horvat» i profesor povijesti Stipe Pilić.

Hrvatska družba povjesničara «Dr. Rudolf Horvat» zahvaljuje svim jedinicama lokalne uprave i samouprave, udrugama (ogranci Matice hrvatske, udruge Ličana, HOZ Jazovka - Ogranak Đakovo, «Stina pradidova», udruga branitelja iz Kastva, Hvidra Sl. Brod, Hrvatski domobran Brinje), Sisačkoj biskupiji, župnicima, Knjižari «Nova» iz Osijeka i pojedincima koji sudjeluju u organizacija i održavanju ovih promocija.

Svoj primjerak možete rezervirati na email info@croatiarediviva.com po promotivnoj cijeni od 200 kn uz troškove poštarine ili preuzimanje na promocijama.

IZ DOSJEA MARIJANE BRKLJAČIĆ

Osuđena jer je bila zapovjednica gimnazije u Gospiću, jer je oduševljeno dočekala NDH i pjevala ustaške pjesme

Marijana Brkljačić koja je imala 18 godina i na komunističkome судu priznala je te 'grijehe' pa je osuđena na 10 godina gubitka časti i šest godina prisilnoga rada

Dana 8. srpnja 1945. Odjel unutarnje uprave Okružnog Narodnog odbora za Liku prijavio je javnom tužitelju za Liku 18-godišnju Marijanu Brkljačić, kćer pok. Jose i majke Kate rodene Maras, radi 'suradnje s okupatorom' (Državni arhiv u Gospiću, f. 43, Sud za zaštitu nacionalne časti, K 26/45). U prijavi se navodi da je 'optužena, prema vlastitom priznanju, s oduševljenjem dočekala osnutak NDH, te se odmah upisala u ustašku mladež. Kao vatrena radnica optužena je već 1941. izabrana za zapisničarku ustaške mladeži, učestvovala na svim sastancima, čitala referate i sudjelovala u debati. Na ovoj dužnosti ostala je 2 godine, te je godine 1944. postavljena za zapovjednicu Gospičke gimnazije. Ujedno je godine 1943. i 1944. bila predsjednica djačko križarskog sestrinstva /Dj. K.S./ u Gospiću. Optužena je pjevala pjesme u ustaškom duhu, te su iste i stampane u ustaškom listu 'Velebit'. Tijekom slušanja, Marijana Brkljačić je izjavila da je 'sa oduševljenjem dočekala osnutak NDH te sam se odmah upisala u ustašku mladež, te sam još godine 1941. izabrana za zapisničarku, učestvovala na sastancima ustaške mladeži i čitava referate i sudjelovala u debati. Ovo sam obavljala kao učenica V. i VI. razreda gimnazije, a u VII. razredu nisam imala nikakove funkcije dok sam godine 1944. dana 26.XI. postavljena za zapovjednicu gospičke gimnazije. U ustaškoj mladeži nisam imala nikakove druge dužnosti, dok sam godine 1943. i 1944. bila predsjednica djačko križarskog sestrinstva /Dj. K.S./ u Gospiću.' Optužnica je podignuta

10. srpnja.

OPTUŽNICA

Javni tužilac Like - Gospić tuži: BRKLJAČIĆ MARIJANU pok. Jose i majke Kate rodj. Maras, staru 18 godina, prebivalištem iz Gospića (Kaniža), Hrvatice, vjere rimokatoličke, sa svršenih 7 razreda gimnazije, bez imetka, navodno nekažnjavana, sada u pritvoru;

1.) što je kao ustaški nastrojena, dočekavši s oduševljenjem osnutak NDH, odmah postala član 'Ustaške mladeži' te učestvovanjem na svim sastancima, čitanjem referata i sudjelovanjem u debati pokazala se kao jedna od najagilnijih članica te organizacije, koja je imala za cilj širenje ustaške ideje među omladinom,

2.) što je u 1943. i 1944. god. bila predsjednica 'Djačkog križarskog sestrinstva' u Gospiću, organizacije kojoj je pod plaštom vjerskih zadaća pravi cilj bio raspirivanje vjerske i nacionalne mržnje i sijanje razdora među srpskim i hrvatskim narodom.

3.) što je u cilju propagiranja ustaštva stavljala pjesme u ustaškom duhu, koje su se štampale u ustaškom listu 'Velebit',

4.) što je kao osoba od povjerenja te za osobite zasluge u propagiranju ustaštva među omladinom postala 1944. godine 'zapovjednicom' gospičke gimnazije, te time se teško ogriješila o čast svoga naroda i počinila zločin protiv nacionalne časti iz čl. 1 i 2 t. 1, 2, 8 i 9 Odluke o zaštiti nacionalne časti Hrvata i Srba u Hrvatskoj.

Razlozi

U svojoj odbrani optužena priznaje da je sa oduševljenjem dočekala osnutak NDH te

AKTUALNO

KRAJEM OŽUJKA 2019.

HRVATSKA DRUŽBA POVJEŠNIČARA „DR. RUDOLF HORVAT“

OBJAVLJUJE NOVO IZDANJE POD NASLOVOM

„ZLOČINI JUGOSLAVENSKE ARMIJE I KOMUNISTIČKA REPRESIJA U LICI I GRADU GOSPIĆU 1945. GODINE: DOKUMENTI, SVJEDOČanstva i GROBIŠTA (1944.-1998.)“

KOAUTORA BLANKE MATKOVIĆ, PREDSEDJEDNICE UDRUGE I
DOKTORANDICE NA UNIVERSITY OF WARWICK U RANKA TOPIĆA,
PRIPADNIKA IX. BOJNE HOS-a „RAFAEL VITEZ BOBAN“ I HRVATSKOG
RATNOG VOJNOG INVALIDA

U ovoj knjizi na tisuću stranica objavljujemo brojne arhivske dokumente o stradanju hrvatskog stanovništva u Lici 1945. godine. Svoj primjerak možete naručiti na email info@croatiarediviva.com po promotivnoj cijeni od 200 kn plus poštarina.

Po promotivnoj cijeni od 250 kn je dostupno i prethodno izdanje naše udruge na preko 1300 stranica koje je pod naslovom „Vrgorska krajina, Makarsko primorje i neretvanski kraj u dokumentima Ozne, Udbe i Narodne milicije (1944.-1965.), Likvidacije i progona“ objavljeno u travnju 2018.

www.croatiarediviva.com, email: info@croatiarediviva.com

RASPORED PREDSTAVLJANJA:

- 26.3. **GOSPIĆ**, Kino "Korzo", Dr. Franje Tuđmana 12, 19 h
- 27.3. **UBRINA**, Crkva hrvatskih mučenika, 18.30 (nakon mise)
- 28.3. **LOVINAC**, Kulturno-informativni centar, Ulica dr. Franje Tuđmana 15, 17 h
- 28.3. **LIČKI OSIK**, Pastoralni centar, 19 h
- 29.3. **KĀSTELA**, Dvorac Vitturi, 19 h
- 1.4. **VINKOVCI**, Dvorana Ogranka Matice hrvatske, J. Dalmatinca 22, 19 h
- 2.4. **SLATINA**, Hrvatski dom, Ulica braće Radić 4, 18.30 h
- 3.4. **SL. BROD**, Dom HVIDR-e, Ul. Stjepana Marjanovića 2, 19 h
- 4.4. **POZEGA**, Županijska gospodarska komora, Vukovarska 6, 18 h
- 5.4. **OSIJEK**, Knjižara Nova, Trg Ante Starčevića 4, 19 h
- 6.4. **DAKOVAC**, Dvorana Župe Svetih Strossmayerov trg 1, 11 h
- 9.4. **SISAK**, Dvorana sv. Ivana Pavla II., Sisačka biskupija, Trg bana Josipa Jelačića 9, 19.30 h
- 10.4. **ZAGREB**, Tribina grada Zagreba, Kaptol 27, 19 h
- 11.4. **KARLOVAC**, Dvorana župe Presvetog Srca Isusova-Novi Centar, Ulica Marina Držića 2, 20 h
- 12.4. **KORENICA**, Dvorana župe Sv. Jurja Mučenika, Pere Šnjarića 21, 19 h
- 13.4. **OTOČAC**, Gacko pučko otvoreno učilište, Trg Dražena Bobinca 2, 17 h
- 13.4. **BRINJE**, Vatrogasnici dom, Frankopanska 17, 19 h
- 14.4. **SLUNJ**, Dvorana Župe Presvetog Trojstva, Trg Žrinskih i Frankopana 18, 19 h (uz mogućnost da se ovo predstavljanje održi u prostorijama Pučkog otvorenog učilišta u Slunju)
- 15.4. **KASTAV**, Gradska vijećnica Kastav, Trg Lokvina, 18 h
- 16.4. **SENJ**, Pučko otvoreno učilište M.C. Nehajeva, Juriš Orlovića 2, 19 h
- 17.4. **RIJEKA**, Državni arhiv Park Nikole Hosta 2, 19 h

www.croatiarediviva.com, email: info@croatiarediviva.com

se odmah upisala u 'Ustašku mladež', u kojoj organizaciji je kao zapisničarka učestvovala na sastancima, čitala referate i sudjelovala u debati. Priznaje i to da je u novembru 1944. godine postavljena bila za 'zapovjednicu' gospičke gimnazije, kao i da je godine 1943. i 1944. bila predsjednicom 'Djačkog križarskog sestrinstva'. Drugo u svojoj odbrani nije navela.

Svj. Starčević Sveto izjavio je da vrlo dobro optuženu poznaje kao aktivnog saradnika ustaša, ustašku funkcionaru i propagatora ustaškog pokreta. Iskazao je dalje da se je optužena isticala na ustaškim sastancima držanjem govora i čitanjem referata, koji su vrlo često bili upereni protiv NOP i srpskog naroda, napokon da je optužena sastavljala pjesme u ustaškom duhu, koje su se štampale u ustaškom listu 'Velebit'.

S obzirom na iskaz prednjeg svjedoka te odbranu optužene, koja znači maldane potpuno priznanje, sve što je u dispozitivu navedeno ima se uzeti kao u potpunosti dokazano.

Optužena se je kroz cijelo vrijeme pokazala kao vatreni pristaša ustaškog pokreta i kao ta-

kva aktivno i s najvećom agilnošću učestvovala u ustaškim organizacijama, koje su imale za cilj da propagiraju ustaštvu medju omladinom odgajajući ovu u šovinizmu te mržnju prema NOP-u i da medju ovom, t.j. omladinom, regrutuju oni koji će najposlušnije i fanatično izvršavati naloge ustaških zločinaca i koljača. Sve što je radila, optužena je radila potpuno svjesno i njezina krivnja je dokazana.

Na osnovu izloženog optužnica je osnovana.

S obzirom na njegovu težinu te proizašle posljedice djelo optužene ima se kvalifikovati kao zločin protiv nacionalne časti.

PREDLAŽE SE:

1.) da se pred tim sudom kao stvarno i mješeno nadležnim održi glavni pretres i po dovršenju ovoga donese presuda kojom će optužena biti proglašena krivom i najstrože kažnjena,

2.) da se na glavni pretres predvede optužena te pozove svj. Starčević Sveto, kao i da se na glavnom pretresu pročita prijava i sve potrebne obavijesti, koje da se do glavnog pretresa pribave.

Smrt Fašizmu – Sloboda Narodu!

Javni tužilac Like

¹ [v.r.]

M.P.²

Dana 22. srpnja Marijana Brkljačić je ponovno saslušana zbog navodno planiranog napada na Gospic koji je trebao uslijediti 29. lipnja 1945. U Zapisniku sa saslušanja je navela:

'Kapitulacije bivše Jugoslavije zadesila me kao djaka realne gimnazije u Gospicu. Za čitavo vrijeme NDH-a nastavila sam sa pohadjanjem gimnazije i stalno sam živila u Gospicu. Uspostavu NDH-a dočekala sam sa oduševljenjem, prihvatala ustaške ideje i učlanila se u organizaciju 'Ženske ustaške mladež'. Ja sam aktivno dijelovala u širenju ustaške ideje medju djacima i to kroz književna i politička predavanja na školi. Od političkih predavanja održala sam dva i to: 'Hrvatska državnost kroz vijekove' i jedan poglavnikov govor, ali sada ga se ne sjećam točno. Ta su predavanja trebala biti čisto ustaškog odgjonog karaktera i trebala su da još više prožmu omladinu ustaškom idejom. Osim toga održala sam nekoliko literarno-kulturnih predavanja, koja su obrađivala naučne teme iz hrvatske književnosti, a

imale su velikohrvatski i šovinistički karakter. Koncem 1944. godine, imenovana sam za zapovjednicu „Ženske ustaške mladeži“ za čitavu gimnaziju, ali kao takova nisam radila ništa. Po oslobođenju Gospića od jugoslavenske Armije, živila sam i dalje kod kuće, družila sam se i češće sastajala sa Ankicom Sudar.

27. lipnja ove godine rekla mi je Marijana Rosandić da ustaše spremaju napad na Gospic i da će poklati sve tko se ne bude htio povući s njima. Rekla mi je i to, da ona sa još nekim njezinim kolegicama podržava veze sa ustašima, sastaje se s njima i materijalno ih pomaže.

Iako sam znala da su takve stvari zabranjene i kažnjive i da bi ih trebalo prijaviti vlastima, ipak to nisam napravila radi toga što sam smatrala Marijanu kao vrlo neozbiljnu, pa tome nisam ni pridavala nikakove naročite važnosti.» Tri dana kasnije OZN-a za Liku je uputila dopis Javnog tužiloca za Liku u kojemu se navodi da je Marijana Brklačić «znala je i za ustaški napad na Gospic, koji je trebao uslijediti nekako 29.VI.og, a kojim je trebala biti oslobođena kažniona, napadnute sve naše ustanove, a o gore navedenom uopće nikoga nije izvjestila. Takodjer je znala za rad i sastanke ustaške organizacije, koja je formirana u Kaniškoj ulici prije mjesec i više dana.» Na temelju ove prijave, 29. srpnja je proširena optužnica protiv Marijane Brklačić, a 1. kolovoza osuđena je na deset godina gubitka nacionalne časti i šest godina prisilnog rada.

JAVNI TUŽILAC LIKE

Broj Ko. 262/45

Gospic 29.VII.1945.

SUDU ZA ZAŠTITU NACIONALNE ČASTI
za okrug Liku

Gospic

OPTUŽNICA

Javni tužilac Like – Gospic tuži:

BRKLJAČIĆ MARIJANU pok. Jose i majke Kate rodj. Maras, staru 18 godina, prebivalištem iz Gospića, Hrvaticu, vjere rimokatoličke, učenicu VIII. razreda gimnazije, bez imetka, navodno nekažnjavanu, sada u pritvoru:

1.) što je kao ustaški nastrojena, dočekavši s oduševljenjem osnutak NDH, odmah postala član „Ustaške mladeži“ te kao takova, učestvovanjem na svim ustaškim sastancima, održavanjem kulturno-političkih predavanja, sastavljanjem pjesama u ustaškom duhu, koje su se štampale u ustaškom listu ‘Velebit’ pokazala se jednom od najagilnijih i najaktivnijih članica te organizacije, koja je imala za cilj širenje ustaške ideje među omladinom,

2.) što je u 1943. i 1944. godini bila predsjednica ‘Djačkog križarskog sestrinstva’ u Gospicu, organizacije kojoj je pod plaštom

vjerskih zadaća pravi cilj bio raspirivanje vjerske i nacionalne mržnje i sijanje razdora među srpskim i hrvatskim narodom,

3.) što je kao osoba od povjerenja te za osobite zasluge u propagiranju ustašta među omladinom postala 1944. godine ‘Zapovjednicom’ gospičke gimnazije,

4.) i napokon, što je nakon oslobođenja, saznavši da ustaška banda spremila napad na Gospic 29. lipnja 1945., a isto tako znajući za rad i ustaške sastanke u Gospicu nakon oslobođenja, sve to nije odmah prijavila narodnim vlastima, čime je pokazala da je nakon potpunog oslobođenja naše zemlje ostaje dosljedna ustaškom protunarodnom stavu.

Ovim i ovakvim svojim djelovanjem optužena se teško ogriješila o čast svoga naroda i počinila zločin protiv nacionalne časti iz čl. 1 i 2 t. 1, 2, 8 i 9 Odluke o zaštiti nacionalne časti Hrvata i Srba u Hrvatskoj.

Obrazloženje

U svojoj odbrani optužena priznaje da je sa oduševljenjem dočekala osnutak NDH te da se odmah upisala u ustašku mladež, te da je učestvovala na sastancima te organizacije i da je aktivno sudjelovala u širenju ustaške ideje među djacima i to kroz književna, kulturna i politička predavanja u školi, koja je ona sastavljala i na tim predavanjima čitala, a sva ta predavanja da su imala velikohrvatski i šovinistički karakter. Priznaje nadalje da je u novembru 1944. godine postavljena bila za ‘Zapovjednicu’ gospičke gimnazije, kao da je i godine 1943. i 1944. bila predsjednicom ‘Djačkog križarskog sestrinstva’. Priznaje da je 27. lipnja 1945. saznašla da ustaše spremaju napad na Gospic i da će poklati sve ko se ne bude htio povući sa njima, a saznašla je i to da se u Gospicu održavaju ustaški sastanci, a sve to da nije prijavila narodnim vlastima jer da to nije smatrala ozbiljno niti da je tom pridavala neku naročitu važnost.

Odbrana optužene je neosnovana.

Njezinim skoro potpunim priznanjem, kao i iskazom svjedoka Starčević Svete potpuno je utvrđeno, da je optužena zbilja počinila sva ona djela, i onako djelovala, kako je u dispozitivu opisano. Svjedok, naime, Starčević Sveti preslušan u izvidima izjavljuje, da vrlo dobro poznaje optuženu kao aktivnog saradnika ustaša, ustaškog funkcionera i propagatora ustaškog pokreta, da se je optužena na ustaškim sastancima isticala držanjem govora i čitanjem referata, koji su vrlo često bili upereni protiv NOP i srpskog naroda, te napokon, da je optužena sastavljala pjesme u ustaškom duhu, koje su se štampale u ustaškom listu ‘Velebit’.

Na temelju svega gornjeg u cijelosti je utvrđeno, da se je optužena, kao vatreći pristaša ustaškog pokreta aktivno i s najvećom agilno-

šću bavila sa ustaškom propagandom i radom u ustaškim organizacijama, koje su imale za cilj da propagiraju ustaštvu među omladinom odgajajući ovu u šovinizmu i mržnju prema NOP-u, te da tako među tom omladinom regrutuju oni koji će najposlušnije i slijepo izvršavati naloge ustaških zločinaca i koljeca. Optužena nakon oslobođenja ostaje dosljedna svom protunarodnom stavu, pa tako, saznavši za ilegalni rad ustaške organizacije nakon oslobođenja, te za napad koji ustaška banda spremila 29. lipnja na Gospic, to ne prijavljuje narodnim vlastima. Čitav rad optužene bio je zlonamjeran i potpuno svjestan, pa je i njezina krivnja za gore opisano djelovanje u cijelosti dokazana.

Na osnovu svega izloženog ova optužnica je potpuno osnovana.

Optužena se gornjim svojim djelovanjem teško ogriješila o nacionalnu čast, pa njezina djela, uvezvi u obzir sve okolnosti, imaju su kvalifikovati kao zločin protiv nacionalne časti.

Predlaže se:

1) da se pred tim sudom kao stvarno i mješano nadležnim održi glavni pretres na kojemu da se doneše presuda, kojom će optužena biti proglašena krivom i strogo po zakonu kažnjena,

2.) da se na glavni pretres predvede optužena, da se pozove svjedok Starčević Sveti, te da se na glavnom pretresu pročita prijava i sve potrebe obavijesti, koje da se do glavnog pretresa pribave.

Smrt Fašizmu – Sloboda Narodu!

Javni tužilac Like

³ [v.r.]

M.P.⁴

PRESUDA

U IME NARODA!

Sud za zaštitu nacionalne časti Hrvata i Srba u Hrvatskoj za okrug Liku, sastavljen od Dragosavac Božana predsjednika suda, Hećimović Milana, Glumičić Marije, Ćačić Josipa i Tišma Djure članova suda, te Tepavac Milana tajnika kao zapisničara u krivičnom predmetu protiv Brklačić Marijane, zbog zločina protiv nacionalne časti iz čl. 1 i 2 tač 1, 2, 8 i 9 Odluke o zaštiti nacionalne časti, nakon održanog javnog pretresa u prisutnosti pomognika Javnog tužiloca Volarić Ive, optužene lično i njezina branioca Sudar Tome, dana 1/VIII.1945.god.

presudio je:

optužena Brklačić Marijana pok. Jose i majke Kate, rođena Maras, stara 18 /osmnaest/ godina, prebivalištem iz Gospića, hrvatica, vjere rkt., učenica 8 /osmog/ raz. gimnazije, bez imetka, navodno nekažnjavana, sada u pritvoru

AKTUALNO

kriva je:

1/ što je kao ustaški nastrojena dočekavši sa oduševljenjem osnutak NDH-a, odmah postala član 'Ustaške mladeži', te kao takova, učestvovala na svim ustaškim sastancima, održavala kulturno-politička predavanja, sastavljalala pjesme u ustaškom duhu koje su štampane u ustaškom listu 'Velebit', pokazala se je jednom od najagilnijih i najaktivnijih članica te organizacije, koja je imala za cilj širenje ustaške ideje medju omladinom;

2/ što je u 1943. i 1944. godini bila predsjednica 'Djačkog križarskog sestrinstva' u Gospicu, organizacije, kojoj je potplašten vjerski zadaća pravi cilj bio raspirivanje vjerske i nacionalne mržnje i sijanje razdora medju srpskim i hrvatskim narodom;

3/ što je kao osoba povjerenja, te za osobite zasluge u propagiranju ustaštva medju omladinom, postala 1944. godine 'Zapovjednicom' Gospičke gimnazije;

4/ i nakon, što je nakon oslobođenja saznavaši da ustaška banda spremila napad na Gospic 29 lipnja 1945., a isto tako znajući da rad i ustaške sastanke u Gospicu nakon oslobođenja, sve to nije odmah prijavila narodnim vlastima, čime je pokazala, da je nakon potpunog oslobođenja naše zemlje ostaje dosljedna svom ustaškom protunarodnom stavu.

Ovim i ovakovim svojim djelovanjem optužena se teško ogrešila o čast svoga naroda i počinila zločin protiv nacionalne časti iz čl. 1 i 2 tač. 1, 2, 8 i 9 Odluke o zaštiti nacionalne časti Hrvata i Srba u Hrvatskoj pa se radi toga osudjuje:

na 10 (deset) godina gubitka nacionalne časti i na 6 (šest) godina prisilnog rada.

U izrečenu kaznu prisilnog rada ima se uračunati već izdržani pritvor od 7/VII. do 1/VIII. 1945. god.

Protiv ove presude nema pravo žalbe.

OBRAZLOŽENJE

Javni tužioči optuženu da je kao ustaški nastrojena sa zadovoljstvom dočekala osnutak NDH-a, i da je odmah postala član 'Ustaške mladeži', te kao takva učestvovanjem na svim ustaškim sastancima, održavanjem kulturno prosvjetnih predavanja, sastavljanjem pjesama u ustaškom duhu, koje su štampane u ustaškom listu 'Velebit' pokazala se od najaktivnijih članica ustaške organizacije, te da je imala za cilj širenje ustaške ideje medju omladinom.

Optužena saslušana na glavnom pretresu priznaje da je kao hrvatica sa oduševljenjem dočekala osnutak NDH-a, i da je bila u organizaciji ustaške mladeži, kao zapovjednica, te da je održavala politička kao i literarna kulturna predavanja. Priznaje da je predavala izvadtku iz govora Poglavnika sa Markova trga u Za-

grebu, te da je imala 2 (dva) predavanja 'kritika na Kranjčevićeve pjesme'. Nadalje priznaje da joj je po oslobođenju Gospicu pričala Rosandić Marijana, da će ustaše napasti Gospic i da je ustašama predala dva para veša i jednu pisacu mašinu, i da je vidila neke omladinke kod Ankice Sudar. Iskazala je i to, da joj je Ankica pričala, da će neke omladinke pobjeći u šumu kada ustaše napadnu Gospic. Brani se, da predavanje koje je održavala nije bila uperena o raspirivanju šovinističke mržnje, već da je to predavanje držala kao učenica 8. raz. gimnazije pošto je bila najspasobnija za to s tim, a u koliko ih ne bi bila držala, da bi sigurno bila izbačena iz škole. U svoju odbranu nadalje iskazuje, da što joj je pričala Rosandić Marijana o napadu na Gospic, da je smatrala Marijanu kao neozbiljnu, te da njenom pričanju nije poklonila nikakve važnosti i da dalje nije o tom nikom pričala.

Na glavnom pretresu pročitan je iskaz Starčevići Sveti u kome je iskazao da mu je optužena poznata, da je bila aktivni saradnik ustaškog pokreta, te da je bila aktivna propagator ustaštva ističući se na sastancima ustaša čitajući referate, i da je spjevala pjesme u ustaškom duhu, koje su izlazile u ustaškom listu 'Velebit'.

Na osnovu djelomičnog priznanja optužene, i iskaza svjedoka Starčevići Sveti uvjerio se je ovaj sud, da je optužena u istinu počinila djelo, za koje je tuži Javni tužioči.

Pošto u djelima optužene stiće se sva obilježja krivičnog djela - zločina protiv nacionalne časti Srba i Hrvata, te pošto se je sud uvjerio o krivnji optužene - te ju je proglašio krivom zbog krivičnog djela zločina i osudio kao u dispozitivu presude.

Pri odmjerenu kazne uvaženo je od olakotnih okolnosti mlađa dob, a od otetognih okolnosti odgoj omladine za krvnički pohod i šovinistička zaostrenost prema srpskom narodu, pa sè ova presuda ukazuje opravdana i kazna krivnji primjerom odmjerena.

Obrana optužene nije se mogla uvažiti obzirom na iskaza svjedoka Starčevića Sveti, koji je u cijelosti potvrdio navode optužbe, a i optužena sama svojim neprijateljskim držanjem prema NOB-i i nakon oslobođenja Gospicu potkreplila je iskaz Starčevići Sveti i time sama oborila svoju obranu.

Smrt fašizmu - Sloboda narodu!
SUD ZA ŽAŠTITU NACIONALNE ČASTI
ZA OKRUG LIKU
Gospic, dana 1/VIII. 1945.

Tajnik: Predsjednik:
Tepavac Milan *Dragosavac Božan*
[v.r.] [v.r.]

Dana 17. kolovoza 1945. Marijana Brkljačić

čić, koja se u tom trenutku nalazila u logoru za prisilni rad, podnijela je molbu Sudu za zaštitu nacionalne časti da se na nju primjeni amnestija zahvaljujući kojoj je dio osuđenika pušten iz logora ranije tog mjeseca. 'Presudom Suda za zaštitu nacionalne časti osudjena sam na šest godina lišenja slobode sa prinudnim radom. Kad su pred dva dana u Logoru dostavljali osudjenima rješenja o amnestiji i pomilovanju, saznašala sam, da na mene nije primjenjen Ukaz o općoj amnestiji i Pomilovanju. Budući da ja smatram, da se na mene može primjeniti amnestija ili najmanje pomilovanje, to molim Sud za zaštitu nacionalne časti, da donese rješenje, kojim bi i na mene primjenio amnestiju, odnosno pomilovanje. Držim, da se na mene može primjeniti amnestija, jer sam ja kažnjava kao politički krivac, a hoću da još jednom da istaknem, da sam imala 14 godina kad sam upisana u ustašku mladež, a postavljena sam za zapovjednicu škole u VIII. razredu gimnazije, po želji stožernice. Išticijem još i to, da sam ja nesposobna za rad, budući da od djetinjstva bolujem od bruha /Hernia inguinalis/, te mi svaki i malo teži rad škodi zdravlju', navodi Marijana Brkljačić u svojoj molbi.

No, 25. kolovoza Sud za zaštitu nacionalne časti odbio je njezinu zamolbu sa sljedećim obrazloženjem:

'Presudom ovog suda od 1-VIII-1945. g. broj K. 26/45 osudjena je Brkljačić Marijaa na 10 /deset/ godina gubitka nacionalne časti i na 6 /šest/ godina prisilnog rada. Na istu nije primjenjen Ukaz o općoj amnestiji i pomilovanju.'

Dana 17-VIII.-1945. osudjena je podnijela molbu ovome sudu moleći, da se i na nju primjeni taj Ukaz. Imenovana je između ostalog proglašena krivom što je kao ustaški nastrojena dočekavši sa oduševljenjem osnutak NDH, odmah postala član 'Ustaške mladeži', te kao takova učestvovala na svim ustaškim sastancima, održavala kulturno prosvjetna predavanja, sastavljalala pjesme u ustaškom duhu, koje su štampane u ustaškom listu 'Velebit', pokazala se je jednom od najagilnijih i najaktivnijih članica te organizacije, te dalje što je kao osoba povjerenja, te za osobite zasluge u propagiranju ustaštva medju omladinom, postala 1944. g. 'Zapovjednicom' gospičke gimnazije.

Tom presudom utvrđeno je, da je osudjena bila član ustaške organizacije, dakle ustaša, te kako se to vidi iz napred rečenog, ona je bila organizator i rukovodioč. Obzirom na to, budući je bila ustaša, organizator, te rukovodioč, na istu se na osnovu čl. 5 stv. 2 Ukaza ne odnosi pomilovanje iz čl. 5 stv. 1. toga UKAZA, te sa istog razloga ona je, a u smislu čl. 7 t. 2 izuzeta od pomilovanja iz čl. 6 ovog Ukaza.' Početkom rujna 1945. Brkljačić je podnijela

žalbu Vrhovnom sudu u Zagrebu koji je žalbu uvažio navevši: 'Prvostepeni sud, polazeći sa pretpostavke, da je osudjenica Brkljačić član ustaškog pokreta kao ustaškinja, te organizator i rukovodilac u toj organizaciji, odbio je njezinu molbu za primjenu Ukaza o općoj amnestiji i pomilovanju od 3.8.1945.

Medutim, ta pretpostavka nije tačna, jer iz izreke presude od 1.8.1945. br. K. 26/45-5, koja je jedino mjerodavna za individualizaciju i faktično obilježe krivičnog djela, ne proizlazi da je osudjenica uzela učešće u ustaškim organizacijama u tolikom opsegu, nego jedino da je bila član ustaške mladeži i da je kao takova postala zapovjednicom gospičke gimnazije.

Kada se imaju u vidu ta konkretna djela, kao što se mora, onda je prvostepeni sud ovde pogrešno primjenio na ta djela čl. 5 st. 2 Ukaza, uvezši da osudjenica spada medju lica navedena u čl. 2 na koja se amnestija odnosno pomilovanje ne odnosi.

Po čl. 2 tač. 1 Ukaza izuzeti su od amnestije iz čl. 1 tač. 1. koja obuhvaća razne oružane formacije i političke organizacije, medju inim i ustaše, a pod time se nedvojbeno razumijevaju dobrovoljni ustaše bez obzira da li su pripadnici oružanih ustaških formacija ili pripadnici odgovarajućih političkih organizacija. Ali to znači, da taj izuzetak ukoliko se odnosi na ustaške političke organizacije, pogadja one pripadnike, koji su bili članovi ustaškog pokreta i uželi učešća u pokretu kao ustaše, a osudjenica kao učenica srednje škole i pripadnica ustaške mladeži ni po svojoj dobi ni djelatnostima ni inače po preuzetim dužnostima i odgovornosti ne može biti izjednačena sa ustašama predvidenim u čl. 2 toč. 1.

Prema tome bi za djela navedena pod tačkama 1 i 3 dispozitiva presude bila osnovana primjene čl. 5 st. 1. Ukaza, dok za druga djela ne bi ta odredba došla u obzir.

Tu bi došao do primjene čl. 6 toga Ukaza, ali kako je medutim donesen Ukaz o pomilovanju osoba osudjenih po Odluci o zaštiti nacionalne časti Hrvata i Srba u Hrvatskoj od 8.9.1945., to bi se imali primjeniti propisi ovega Ukaza.

Da se to izvrši, treba prije svega, da prvo-

stepljeni sud utvrdi kaznu za svako pojedino djelo i odluci koji dio jedinstveno izrečene kazne otpada na djela, koja podpadaju pod čl. 5 st. 1. u vezi sa čl. 1. Ukaza o općoj amnestiji i pomilovanju od 3.8.1945., a zatim na ostatak kazne ima se primjeniti Ukaz o pomilovanju od 8.9.1945. /vidi objašnjenje Ministarstva pravosudja D.F.J. od 28.8.1945. Služ. list od 1.9.1945. br. 66/.

Stoga je nekoliko tjedana kasnije Okružni narodni sud u Gospicu donio novu presudu u kojoj je definirao kaznu za svako pojedino djelo navedeno u optužnici.

K. 26/45

U IME NARODA!

Okružni narodni sud za Liku u vijeću saставljenom od Prelsjetnika Dragosavac Božana kao i vijećnika Baričević Adama i Kljaić Petra te zapisničara Sunić Mirka, u krivičnom predmetu protiv Brkljačić Marijane radi krivičnog djela iz čl. 1 i 2 toč. 1, 2, 8 i 9 Odluke o zaštiti nacionalne časti po saslušanju zastupnika Javnog tužioca za Liku Volarić Ive, u nejavnoj sjednici od 10.X.1945. donio je slijedeće:

RIJEŠENJE

Presudom suda za zaštitu nacionalne časti Hrvata i Srba u Hrvatskoj, za okrug Liku u Gospicu od 1.VIII.1945. broj K. 26/45 izrečena je osudjenoj Brkljačić Marijani jedinstvena kazna lišenja slobode sa pružnim radom u trajanju od 6 (šest) godina.

Od jedinstvene kazne lišenja slobode sa pružnim radom u trajanju od (šest) godina koja je izrečena spomenutom presudom *Suda za zašt. n. časti*⁵⁵ za četiri djela navedena u dispozitivu iste presude, utvrđuje se za svako pojedino djelo, kazna na slijedeći način:

Za djelo pod 1. dispozitiva spomenute presude kazne lišenja slobode sa pružnim radom u trajanju od 2 i pol godine.

Za djelo pod 2. dispozitiva presude kazna lišenja slobode sa pružnim radom u trajanju od 6 (šest) mjeseci.

Za djelo pod 3. dispozitiva, kazna lišenja slobode sa pružnim radom u trajanju od jedne i pol godine.

Za djelo pod 4 dispozitiva, kazna lišenja slobode sa pružnim radom u trajanju od jedne i pol godine,

Kazna gubitka nacionalne časti u trajanju od 10 godina ostaje i dalje na snazi.

OBRAZLOŽENJE

Presudom suda za zaštitu nacionalne časti Srba i Hrvata u Hrvatskoj za Liku u Gospicu od 1.VIII.1945. br. K. 26/45 osudjena je Marijana Brkljačić radi krivičnih djela iz čl. 1 i 2

toč. 1, 2, 8 i 9 Odluke o zaštiti nacionalne časti na 6 godina lišenja slobode sa pružnim radom i na 10 godina gubitka nacionalne časti. Dana 17.VIII.1945. podnjela je osudjena molbu ovome sudu, kojom je tražila da se na nju primjeni Ukaz o općoj amnestiji od 3.VIII.1945.

Molba je bila riješenjem suda za zaštitu nacionalne časti u Gospicu od 25. kolovoza 1945. br. K. 26/45 - odbijena.

Protiv spomenutog riješenja uložila je okrivljena žalbu na Vrhovni sud Hrvatske, koji je svojim riješenjem od 11.IX.1945. br. K. 276/45 žalbu usvojio. Vrhovni sud je utvrdio da se za djela navedena pod 1 i 3 dispozitiva presude suda za zaštitu nacionalne časti, treba primjeniti član 5 st. 1 Ukaza o općoj amnestiji Avnoja od 3.VIII.1945. dok da se na druga djela označena u dispozitivu presude suda za nacionalnu čast, odnose propisi Ukaza o pomilovanju Prelsjetništva Sabora Hrvatske o pomilovanju osoba osudjenih po odluci o zaštiti nacionalne časti.

Da bi se to izvršilo trebalo je u smislu razloga spomenutog riješenja Vrhovnog suda Hrvatske, da ovaj sud utvrdi kaznu za svako pojedino djelo i odluci koji dio jedinstveno izrečene kazne, otpada na djela koja potpadaju pod propise Ukaza o općoj amnestiji, a koji dio kazne otpada na djela koja potpadaju pod propise o amnestiji Prelsjetništva Sabora Hrvatske.

Radi toga je trebalo odlučiti kao u dispozitivu ovog riješenja.

SMRT FAŠIZMU SLOBODA NARODA!
Okružni sud za Liku
u Gospicu dne 10.X.1945.

Zapisničar:⁶

Presjednik vijeća:⁷

Dragosavac [v.r.]

...⁸ 1) osuđenoj uz dostavnici⁹

...¹⁰ 2) ...¹⁰

...¹¹ 3) upravi logora¹¹

Dana 10. listopada 1945. Marijana Brkljačić je oprošteno daljnje izdržavanje kazne lišenja slobode s pružnim radom iako je kazna gubitka nacionalne časti na 10 godina ostala na snazi. Godinu dana kasnije Brkljačić je podnjela novu molbu kojom je tražila da joj i taj dio kazne bude oprošten, no Odlukom Prezidijuma Sabora NR Hrvatske broj 18/46. od 25. siječnja 1947. ta je molba odbijena. Drugom Odlukom Prezidijuma Sabora NR Hrvatske broj 586/47. od 1. kolovoza 1947. Marijana Brkljačić je ipak oprošten ostatak neizdržane kazne gubitka nacionalne časti.

1 Nečitko.

2 Pečat Javnog tužioca za Liku.

3 Nečitko.

4 Pečat Javnog tužioca za Liku.

5 Nadopisano rukom.

6 Nadopisano rukom.

7 Nadopisano rukom.

8 Nečitko.

9 Nadopisano rukom.

10 Nečitko.

11 Nadopisano rukom.